

Posudek školitele na magisterskou práci Terezy Kubíkové:

Produktivita prostředí a barevnost jihoafrických ptáků

Když vezmu do rukou Terezinu diplomovou práci, vidím okamžitě, jak v zelenohnědých polopouštích jihoafrického „Namaqualandu“ přeletují čile hejnka hnědozelených ptáků. Tuším, že to bylo právě tam, kde se myšlenka rigorózního testu pro afrického cestovatele zjevné patnosti zrodila. Po dlouhých týdnech strávených ve „veldu“ (rozuměj v převážně křovinatých oblastech jižní Afriky) se pro vás vztah mezi barevností prostředí a ptáků v něm žijících stane samozřejmostí. O to víc vás ale láká prozkoumat jej hlouběji a pomocí makroekologických nástrojů vyrvat přírodě nějakou tu ideálně netriviální obecnost. I dnes, kdy jsme díky velkým objemům posbíraných dat schopni odhadnout nějaký ten přírodní proces shora, mi klasická a téměř úplná cesta vzhůru k velkým škálám dělá radost.

Pro Terezu však uchopení problému nebylo zdaleka tak intuitivní. Na začátku se musela vyrovnat s absencí ornitologických znalostí, pak přesunout svou pozornost do oblastí vzdálených 9000 km a nakonec urputně bojovat se sofistikovanými metodickými přístupy. Přesto, že jsme si situaci zjednodušili, co to šlo, popis jednoho v knize zidealizovaného individua či kvantifikace hranice mezi žlutou, hnědou a oranžovou jí zcela jistě způsobili řadu divokých snů plných nocí. Terezina cílevědomost, důkladnost a neobyčejná pracovitost, které, dle mého soudu, buď pouze souvisí, nebo jsou přímým důsledkem jejího aktivního sportování, udělaly své. Nástrahy jsou zdárně překonány a výsledným dílem bych se klidně chlubil. Když Tereza v průběhu práce narazila na hranice svých možností, dokázala si externí pomoc s přehledem sama zorganizovat. Nadto využila maximální měrou dovednosti a zkušenosti členů našeho, jak sama píše, „afrického týmu“. Až budeme upravovat text do podoby odborného článku, určitě dojde i na větší než drobné úpravy, selekci či doplňování výsledků, kontrolu taxonomie a precizaci interpretací. Proces se následně bude opakovat po přijetí recenzních posudků. S klidným svědomím ale mohu prohlásit, že Tereza investovala do své diplomové práce z pohledu kritérií naší instituce nadprůměrné množství svého času, intelektuálního potenciálu a entusiasmů.

Výsledky předložené práce naznačují systematickou souvislost mezi některými charakteristikami barevnosti ptačího opeření a podmínkami prostředí ve studovaném prostoru. Na základě informací o produktivitě prostředí je například docela dobře možné predikovat geografické rozložení pestrosti ptáků nebo přítomnost některých konkrétních barevných odstínů. Jindy ale prostorová distribuce znaků barevnosti s lokálními podmínkami resp. navrženými hypotézami moc nesesdí (např. černé zbarvení). Mně osobně se nejvíce líbí jasně patrný souboj lokálních a regionálních sil v místech, kde se tropická pestrost tlačí do suchých oblastí. Třeba právě tam zjistíme, jak se někteří pestří ptáci dokážou rozšířit a úspěšně přežít v na první pohled zelenohnědém prostředí. S radostí doporučuji práci k obhajobě.

V Praze, 3. června 2012

David Hořák